

Διαρκοῦντος τοῦ διαστήματος τούτου, συνέταξεν ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἑλληνικῇ «Φυσικήν τινα πειραματικὴν» καὶ ἔξαίρετον «Ρητορικὴν», ἀς ἀφιέρωσε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς τοῦ πρίγκιπος Καρατζᾶ. Ἀν δὲ καὶ ἀπήλαυε τῆς τιμῆς τοῦ ἡγεμόνος τούτου, ὡς φίλου τῶν Μουσῶν καὶ ἀκριβοῦς ἐκτιμητοῦ τῶν προτερημάτων, ὁ Βαρδαλάχος ἐγκατέλιπε τὸ λύκειον τοῦ Βουκουρεστίου, ἵνα ὑπακούσῃ εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, ἥτις αὐτὸν ἔκάλει. «Οθεν φθάσας ἔκει ἐγκαθιδρύθη ὡς καθηγητὴς τῆς φιλολογίας καὶ ἔξετέλεσε τὴν λειτουργίαν ταύτην ἐπὶ τρία ἔτη μετὰ μεγάλης φήμης. Ἄλλ᾽ ἐπειδὴ ἡ ἀδύνατος αὐτοῦ ὑγεία ἔβλαπτετο ἐκ τῆς φλογερᾶς θερμοκρασίας τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Χίου, ἤναγκάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ ὑπῆγε νὰ διδάξῃ τὰς ἐπιστήμας ἐν τῷ ἑλληνικῷ λυκείῳ τῆς Οδησσοῦ.

Πρὸ καιροῦ τὸ γυμνάσιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἦτο μικρὸν ὡς πρὸς τὴν πληθὺν τῶν φοιτηῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ ταύτῃ, ἐπειτα καὶ ἡ τοποθεσία αὐτοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς πόλεως δυστηρέστει ἐπίσης καὶ καθηγητὰς καὶ μαθητὰς. «Οθεν ὁ πρίγκηψ Δημήτριος Μουρούζης συνέλαβε σχέδιον ἀνεγέρσεως ἀλλῆς σχολῆς ἐντε-